

Oral History Kosovo

MÜNİR CURI İLE SÖYLEŞİ

Priştine | Tarih: 7 Nisan, 2019

Süre: 65 Dakika

Mevcut kişiler:

- Münir Curi (Konuşmacı)
- Ebru Süleyman (Görüşmeci)
- Donjeta Berisha (Kamera)

Sözel olmayan iletişimin transkripsiyon simgelem sembolleri:

() - duygusal muhabere

{ } - konuşmacı, bir takım işaretler kullanarak bir şeyi açıklamakta

Diğer transkripsiyon kuralları:

[] - anlamayı kolaylaştırmak için metne yapılan ekleme

Dipnotlar, yerellikler, isimler veya ifadeler hakkında daha fazla bilgi tedarik etmek amacıyla konmuş editöryal eklemelerdir

Birinci Kısım

Münir Curi: Ben Münir Curi, 1949 doğumlu. Mitrovica'da doğmuşum ama şte hemen hemen 65 sene Priştine'deyim burda. Babamın bi göreviyle Mitrovica'dan Priştine'ye taşındık, 51 yılında. E ben Mitrovica'da bizim varımıştır büyük ailemiz, annem tarafi da babam tarafi da. Babamın babasi, dedem şte, o imiştir ünlü bir berber Mitrovica'da, hem berber hem diş çıkarırdı. O zamanlarda her yerde berberler diş çıkarırdı, sünnet yapardı, ilaç yapardı. E banım dedem onlardan biri imiştir, Salih berber imiştir tanıdık berberlerden biri.

Ebru Süleyman: Siz tanıdınız mı dedenizi?

Münir Curi: Tanıdım, az. Bi 10-15 yaşına kadar onunla büyümişim ama ayriydık biz Priştine'de onlar Mitrovica'da idilar. Üle çi onunle o kadar bi, e büle müsafırlığa cideydık tatillerde şeylerde, e orda. Düçanda ciderdim orda oturdum düçanında. O berber imiştir Mitrovica'da.

Ebru Süleyman: Nerde imiştir düçanı?

Münir Curi: Düçanı imiştir pazar eşçi nerde cami yapıldı şimdi Mitrovica'da. Varımıştır orda bi sokak, varımıştır bi düçanlar zanaatlılar hep, e orda imiştir berber. Çıkarırdı diş, çıkarırdı, ilaç yapardı, sünnet yapardı. Önce bi cerrah imiştir. E babam da orda alışmıştı zanaadi ilç hem orda alışmıştı şey, mandolin çalsın.

Ebru Süleyman: Çimden alışmıştı mandolini?

Münir Curi: Orda onun varımıştır bi, dedemin bi yardımcısı e o da çalaymış mandolin, e bu da sonra begenmiş, almiş buda başlamış mandolin ufak iken, mandolin çalaymış orda. Anam tarafi bunlar Mitrovica'da Rus gibi tanılırlar. Çünkü ne Rusyadan, kral zamanında Rus krali bunlari, Müslimanlari kovmuş Rusya'dan. Bunlar citmişler Konya'ya, şeyden, bu Özbekistan'dan, onlar Özbekistan'lı, e iki kardeş Konya'ya, Konya'dan sonra colmişler Kosova'ya.

Ebru Süleyman: Bu hanci senelerde?

Münir Curi: Bunlardır 500 sene peşin, 600 sene peşin. İki kardeş colmiş, birisi imiş zaim e birsi imiş hoca. Hem hoca büle ders verirmiş meyteplerde Hacı Ahmet hem Mustafa. İçi kardeş onlar colmişler

Konya'ya, Konya'dan colmışlar Kosova'ya. Şte burda bu, burda kurmişlar aileler, şeyler. E bunlari Mitrovica'da bilirlar Rus. "Ruski, Ruski" derlar hep.

Ebru Süleyman: Po, demek bu aileden ne colilar onlara a?

Münir Curi: E bunlar iki kardeş, iki aile, Mustafa'yle Ahmet. Var iki aile takım. Demek torunlari, çocuklari Mustafa'nın ve Ahmet'in, onların torunlari. E onlar orda ev kurmişlar, yaşam kurmişlar, alışmışlar şte bizim bu taraflara.

Ebru Süleyman: E kalmış mi? Kalmış mi hanci onların gelenekleri ne varimış eşçiden Özbekistan'da ya bişe?

Münir Curi: Yok o kadar yok.

Ebru Süleyman: Demek çok vakit çeçmiş.

Münir Curi: Çünkü şey çok vakit geçmiş, onlar Mitrovica'da şimdi. Buranın şeyine uymışlar. O gelenekleri, Rus gelenekleri onlar çekmişlar şte ama torunlar, dedeler onlar burda uymışlar bu yörenin şeyine, hayatına...

Ebru Süleyman: Demek bu annenizin tarafı?

Münir Curi: Annemin tarafı, Zaim.

Ebru Süleyman: Sizin babanız Mitrovica'da doğdı?

Münir Curi: Babam Mitrovica'da doğdı, anam Mitrovica'da doğmuş ama babam görevle o vakit, işte o vakit Priştine'de radyo kuruldu. E çünkü azınlıklar burda varidi çok. Arnavutlar, Türkler, Çingeneler falan Sırplar bu bölge idi o vakit Yugoslavya'nın bi bölgesi, özel bölge. E ordan sonra şte radyo kuruldu. 48 yılında radyo kuruldu Priştine'de. E orda şimdi Arnavutçe orkestre varidi, Sırpça orkestre varidi ama Türkçe orkestre yogidi. O zaman tek partili bir sistem vardı, Komunist Partisi başka partiler yokidi. Demek ki bizim de vekillerimiz o zaman, Türk vekilleri de o partide vardı. Meclis kuruldu Kosova'da, yönetim, Kosova'nın yönetimi kuruldu, o yönetimde bizim yakınlarımız varidi orda, kuruldu. Burda varidi bi orkestre Türkler yapaydılar ama düğün şarkilari, *vauuvuv* {onomatopoeia}, radyoya uymamış o orkestre.

E benim babam Türk Sanat Müziğini çok sevdiği için radyoda bütün gün onlari dinlerken kendini ilerletirmiş, cümbüşü başlamış çalsın. Mandolinden sonra evde bi cümbüş almışlar, cümbüşle başlamış, radyoyi dinlerken yoksa onun müzik tahsili yok. Nota falan şey, onlari ama üle kulaktan duyma başlamış cümbüşü çalsın başlamış ilerlemiş. E o zamanlar kurulmuş idi dernekler, kültür dernekleri yani. Mitrovica'da varimıştır bu Birlik Derneği, babam da üç arkadaş, dert arkadaşıyle, üç arkadaşıyle dört kişi bir orkestre kurmişlar o dernekte. E orda başlamışlar müzige.

Babam şarkı da söylerdi, ses sanatçısı da, çok güzel sesi varimıştır o çok iyi. Hem orda radyodan dinlerken, bi kendisine bi keyif yapmış dinlemiş. Eh onlar orda müzik yaparken onun da adı çıkar şeyde, bütün bu bölgede. "A varimış bi Rasim, Rasim soy adi Rüşüt imiştir, ama çimdır bu Rasim çimdır,

Rasim Salih'in çocuğı. Rasim, Salih berberın çocuğı, Salih usta, Salih'in çocuğı." Rasim ve Rasim Salih'in. E üle ona Rasim Salih kaldı. Eh şimdi burda bu orkestre, Priştine'deki orkestre, Türk orkestresi radyoya uymamış. Düğün şarkıları, talava şarkıları, *bam bum bam bum* {onomatopoeia}. Ama böyle tam makamlı tam sözlü sanat müziğini bunlar yapmışlar burda.

E vardı bizim burda bu vekiller, rahmetli Kadir Rauf, Şerafettin Süleyman, Haşim Mustafa, onlar yönetici idi yönetimde. E onlar ararlar radyoda bi Türk Sanat Müziğı orkestresi de kurulsun. Arnavutçe var, Sırpça var, Türkçe yok, e burda Türk ta var, bu Kosova'da Türkler de vardı o zamanlarda, çok göç ettiler işte. E ona meclisten bi karar getirirler Rasim Salih'i Priştine'ye getirmek, orkestreyi kuracak. O komplet o grup, yani dernekteki o grubu Priştine'ye devretsinler. E olur, olmaz, olur, olmaz, işte 51 yılında babamı buraya aradılar orkestreyi kursun.

Ebru Süleyman: Davet ettiler?

Münir Curi: Davet ettiler burda bi daire verdiler bize. Coldılar üç arkadaş, Bayram Kırveş varıdı, Adem Macula bide Bedri Tumbak darbuka çalırdı. Suzan kardeşin babası.

Ebru Süleyman: Mitrovicali imiş o da?

Münir Curi: O da Mitrovica'lı, yakın akrebamız. O da darbuka çalırdı burda ama o burda kalmadı çünkü o, onun ütede, Mitrovica'da çok iyi işi. Banım babam müzikle uğraşmadan önce berber idi, babasının dükkanında orda anlattım ya mandolin başlamış çalsın hem berber imiş. Yani tahsili da berber. Ama müzikle uğraşmış çok e işte onlar dert kişi buraya gelirler, bi orkestre kurarlar. Yavaş yavaş ilerlerler. Bi ses sanatçılar, babam hem şarkı söylerdi hem cümbüşü çalırdı. Uzun zaman ilk radyo 48'inde kuruldu.

Ebru Süleyman: Nerde idi o zaman radyo?

Münir Curi: Radyo imiştir Prizren'de. Prizren'den 48'inde Priştine'de kurdılar radyoyı. Üle bi küçük bi ev varimiştir, bile derdiler stambeni [yerleşim apartmanı] blok, birinci blokta orda varimiştir bi küçük bi ev...

Ebru Süleyman: Nerde orası tam düşey?

Münir Curi: Tavuk bahçeye giderken var o bloklar, e orda bi küçük ev varıdı ben hatırlarım, o vakit küçük, içi-üç yaşına. E orda varimiştir bi eski ev, böyle çatma bi ev {elleriyle anlatıyor}, orda radyo kurdılar. Ondan sonra bi binaya geçtiler, binada, çünkü o uygun dil idi, akustik yogıdı o evde. Yapamaydılar bişe. E ceçtiler bi binada, ona karşı, o eve karşı, şimdi ordadır çocuklar yuvası. Baş o ev nerde imiştir şimdidi çocukların yuvası orası.

Ebru Süleyman: Demek bu Starački Dom'un [huzur evi] karşısında nedir?

Münir Curi: Starački Dom'un karşısında. E orda, e ordan sonra başladılar şte binada, bodrum katta hem içinci katta daireler, stüdyolar falan bişeler. Ama o zamanlarda yani çekim yok idi snimanye ama cideydi doğru direk açık programlar. Canlı yapaydılar, çünkü stüdyolar yogıdı ama şte onlar orda başladılar şte çalıştılar, çalıştılar, ilerlediler çok. Yani büyük bi şey, önemli bir orkestre kuruldu. Se

babamın, o sanatçılar yetiştirdi, saz ustaları yetiştirdi çok. Prizren’de, Priştine’de, e şimdi burda da 51 yılında bi dernek kuruldu. Yeni Hayat Derneği kuruldu 51 yılında. Orda da babam şarkıcılar yetiştirdi, koro grupları, hep onlarla çalıştı, çalıştı çalıştı... Bu günki Gerçek Dernegi. Gerçek Dernegi 69 yılında Gerçek adını almıştır. Çünkü orda şey o zaman o dernekte babam gelmeden önce de vardı müzikçiler. Yani müzikçiler ama ne makam bilir ne şey, usul bilir üle bi düğün şarkıları şey onlar yapaymışlar bi toplantılar, Türkçe şey.

Ama babami getirdikten sonra müzik burda çok ilerlerdi, Türk Sanat Müziği çok ilerledi. E radyoda, 55 yılında, rahmetli Reco Mulic büyük ustat, müzisyen babama sorar, babam kemana da çalardı, ud ta çalardı, der, “Sanın müzik tahsilin var mı?”, “Yok”, “Notalari okuyabilir misin?”, demiş, “Hayır okuyamam.” O alır babamı ilk notaları öğretene o, öyle ki babam ondan sonra Türkiye’den gelen dergilerle, yani şarkılarla, notlarla hep ordan yavaş yavaş müziği da daha fazla ilerletmiş. Reco Mulic’in sayesinde, o profesör, müzik profesörü imiştir, o babamı çok alırdı, severdi da zannedim. Türk Saant Müziğini da severdi çok. Necmiye Pagaruşa’nın kocası imiştir. E orda, ondan sonra ilerlediler, ilerlediler, savaşa kadar orkestra yaşamıştır, savaştan sonra orkestra sündü.

Ebru Süleyman: Demek 99’una kadar orkestra varidi?

Münir Curi: Orkestra varımiştir. 99’undan sonra kabul... bütçe yokmuş, para yokmuş, üdeyemeymişler şeyi müzisyenleri. A çok temiz müzisyenler imiştir, İlir Birvenik orda yetişmiştir, var çok, Ramadan, İlyaz, çok sanatçılar, Zeki Sadik bu Ohri’li. Ziya Bekir Gostivar’lı, onlar hep burda yetişmişler.

Ebru Süleyman: Priştine’de?

Münir Curi: Priştine’de yetişmişler. Onlar çok değerli müzisyenler imiştir ama ne yazık ki bütçe yok dediler. Yok Arnavut orkestresi yok imiş, Sırp orkestresi yok imiş, Türkçe de yok olsun. Ama yazık! Bu da bizim vekillerde biraz suç, şimdiki vekillerde. Önceki vekiller oni yarattı, okullar açtı, her şey yaptı. Rahmetli Kadri dayı, onun sayesinde Türkler burda çok ilerlemişti. Bile bile 1974 anayasasında, Kosova Anayasasında Türkler yoktu ama onun sayesinde Türkler da anayasaya katıldı.

Ebru Süleyman: Demek tanındı, nasıl katıldı anayasaya?

Münir Curi: Çim?

Ebru Süleyman: Türkler, 74 Anayasasında?

Münir Curi: 74 Anayasasında Türk azınlığı tanınmazdı ama rahmetli Kadri Rauf, o mecliste yönetim gurubundaydı, “Anayasaya Türkler da girecek azınlık gibi. Olamaz bu kadar seneden sonra Türk azınlık yok.” Ona da destek geldi, çünkü bi tek parti, Komünist Partisinden onu neydi be... Fadil Hoca, Cavit Numani onu milliyetçi ilan ettiler, “Bak sen problem yapaysın”. Problem dil! Haber gelir, onların da hakkı var, orda yaşaylar, kabul olacak azınlık gibi. Türk azınlığı, e ondan sonra garim devam etti.

Ebru Süleyman: E siz hatırlay mısınız, siz haçan colmışsınız Priştine’ye çok ufak imişsiniz dimi?

Münir Curi: Ben bir yaşıma. He o kadar Priştine’yi hatırlamam ama 60 sene artık burda kaldım, burda büyümişim.

Ebru Süleyman: Hanci mahallede büyümişiniz, nerde?

Münir Curi: O zaman varımdır pazar, şimdiki pazar, yeşil pazar, orda bi eski bi bina vardır, belediyenin binası, orda biz otururduk. O mahalle, bütün o mahalle orda altobüs stacioni imiştir önceden çok. 40-50 sene önce otobüs stacioni orda imiştir. Orda biz yaşadık, orda büyümişim, orda Sırplar da, Arnavutlar da, Türkler da varidi çok o mahallede. Öyle ki hem Sırplar Türkçe konuşurdu, hem Türkler Sırpçe, öyle ki orda bir hayat idi, bir ev gibiydi o mahalle, çok güzel bir mahalle imiştir orası.

Ebru Süleyman: Ama orası sayılıdi belçi biraz daha uzak kasabanın merkezine ?

Münir Curi: Az idi kasaba o vakit dil idi bu kadar büyük. Daha küçük, hemen hemen merkezinde o da imiştir. Orası küçük kasaba idi, orda o mahalle zaten Priştine’de mahalleler bilinir. Priştine nice bi hayvanat bahçesi imiştir. Çeçiler mahallesi, Maçkalar mahallesi, Siçanlar mahallesi, Tavukçılar mahallesi, zoološki vrt [hayvanat bahçesi] imiştir Priştine.

Ebru Süleyman: Bunlar demek soy adlardan a?

Münir Curi: Soy adlardan, mahallede o soy adlarından kalmış. Çeçiler mahallesi, Tavukçılar mahallesi, Maçkalar mahallesi, Siçanlar mahallesi, bu şey şimdi nerde Hotel Sirius mi nerrdir o, Bozur ne imiştir.

Ebru Süleyman: Swiss nedir?

Münir Curi: O sokak aşari, Belgrad sokagi imiştir, orası Siçanlar mahallesi imiştir. Maçkalar imiştir Tophane’nın orda. Siçanlar bu Tavukçılar onlar da varımdır Tophane’nın bi sokak orda. Üle Priştine imiştir büle zoološki vrt [hayvanat bahçesi]. Çeçilerden, maçkalardan, tavukçılardan, siçanlardan, hep üle bi o ailelerin o mahallede en çok o ailelerden oturan o mahalleye üle ad veriliridilar.

Ebru Süleyman: Sizin var idi mi kardaşınız, kızkardaşınız?

Münir Curi: Biz üç kardaş idik, bi tanesi en küçüğü rahmetli oldu Fikret. Bi de da bitane kardaşım var Türkiye’de, Avcılar’da yaşar.

Ebru Süleyman: E burda Priştine’de beraber büyüdünüz?

Münir Curi: Priştine’de beraber büyüdük. E bu rahmetli Fikret burda doğmuştu, ben hem benden sonraki kardaşım Mitrovica’da.

Ebru Süleyman: Demek sizsiniz en büyügi?

Münir Curi: Ben en büyügi idim.

Ebru Süleyman: Neler yapaydınız mahallede?

Münir Curi: Mahallede çocuklarla top oynardık, saklambaç oynardık. Varımdır bi park evimizin karşısında, orda şimdi televizyon şey o toprakları almıştır, bi dükkanlar varmıştır etrafında. Orda

piyoner merkezi imiştir, piyonerler merkezi imiştir. Qendra Pionerëve, orda büyük park, orda futbol oynardık, pink pong oynardık, orda toplanırdık çocuklar hep, büle...

Ebru Süleyman: E hatırlay mısınız orda bitane bina şimdi nedir yıkık cibi eşçi bi bina orda, ne diversiniz şebu parkın karşısında?

Münir Curi: A oni şimdi ne tamir edeylar.

Ebru Süleyman: Ne imiştir o?

Münir Curi: Ben onu bile bile, o askeriye binasi orda imiştir. Askeriye, o vakit Yugoslavya askeri orda otururdi. Ama...

Ebru Süleyman: Zabitlerin evi.

Münir Curi: Osmanlı zamanında orası, ben da oturmuşım o evde bikaç ay. Bodrumlarda hapishane imiştir, Osmanlı zamanında. Ondan sonra okul yapıldı, bilmemne yapıldı oralarda. O tarihi binadır.

Ebru Süleyman: Evet oni sordum ne imiştir diye.

Münir Curi: Odur bi tarihi bina. Asker bina, asker orda nöbetçiler ordan çıkardı, kasabaya dağılırdı ama ondan önce Osmanlı zamanında ben ne kadar hatırlarım orası bi hapisane da imiştir. Çünkü ben oturduğum dairede, podruma girdiğimde aynı şey, hapishane şeyleri vardı.

Ebru Süleyman: Podrumunda demek.

Münir Curi: Podrumunda. E ondan sonra orası...

Ebru Süleyman: Nasıl yıkıldı orası?

Münir Curi: Yıkılmadı o.

Ebru Süleyman: Yandı mı?

Münir Curi: Yok o eski bina, çürümüş şey. E şimdi orasını tamir, tarihi bi bina olduğu için orasını tamir ediyorlar. A şeyde, müze nerededir şimdi, Camının, Çarşi Camisi'nin yanında o imiştir Osmanlı o şeyi, Hükümet Konağı, nice belediye bi zamanlar şimdiki Belediye. Orası imiştir Osmanlı şeyi, bu konak, Hükümet Konagi. Administracia [yönetim] orda imiştir, Osmanlı administraciasi, Hükümet Konağı orası imiş. Şimdi orda müze yapıldı.

Ebru Süleyman: Cüzel bi bina.

Münir Curi: Eski bina zaten Osmanlı mimari.

Ebru Süleyman: E siz büyürçez babanız demek buraya açan coldi, orkestrada işleydi. Demek cideydi her cün radyoya müzik yapaydi.

Münir Curi: Normal idi işi o her gün radyoda, yani şey hazırlardı, müzisyenler hazırladı, şarkılar hazırlardı.

Ebru Süleyman: Alır mıydı sizi da yanınıza?

Münir Curi: Alırdı bazen ben küçükken alırdı ama o zamanlar başladı şey, stüdyoda yapıldı, yani çekimler, citmeydi program canlı, çekimlerde. E orda ben stüdyoda oturdum ağızım kapalı, bi ses çıkaramazdım {elleriyle anlatıyor} bazan orda.

Ebru Süleyman: Bu idi ne zaman taşındılar yeni radyo binasına.

Münir Curi: Yeni radyo binasına.

Ebru Süleyman: Orda daha modern idi dimi?

Münir Curi: Daha modern, daha şey oldi orası. Çünkü bu ilk, yani dediğim gibi stambeni [yerleşim apartmanı] bloktan sonra radyo, şimdiki televizyon nerde, o binada imiştir. 70'ine kadar, 71-2'sine kadar. O zaman bitti bu şimdiki radyo binası, o zamanlar bitti ordan hepsi taşındı üteye, burdan televizyona kaldı bu bina. Televizyon da 69 mi 71 mi tam hatırlamaym televizyon, Priştine televizyonu başladı. Türkçe program varıdi önceden da ama Priştine'de dil, Belgrad'ta radyo, Sırbia televizyonunda yapıldı programlar. Öyle Priştine radyosu adına çıkardı. Türkçe da, Arnavutçe da, Sırpçe da hepsi Belgrad'tan çıkardı. İlk gazetecilerimiz Şakir Maksut o zaman idi, o Belgrad'tan haberleri verirdi.

Ebru Süleyman: Bu demek televizyon burda açılmadan peşin?

Münir Curi: Televizyon açılmadan peşin, şeyde idi, Belgrad'ta idi. Belgrad'tan programlar verildi. E burda sonra, 70'lerden sonra televizyon burda açıldı. Öyle ki Türkçe program da vardı, Arnavutçe da, Sırpçe da, bile Çingenece da vardı. (anlaşılmıyor)

Ebru Süleyman: E ne vakit yaygınlaştı televizyon insanların evlerinde mesela?

Münir Curi: İnsanlar evlerinde, o zamanlar televizyonlar 61-65 yıllarına başladı televizyonlar burda çalışsın. E öyle ki insanlar Priştine'yi bakmak için 70'ten sonra evlere direk Priştine, RTK varıdi.

Ebru Süleyman: Bakaydınız demek programları burasının, Türkçe da varıdi.

Münir Curi: Hem Türkçe da varıdi, varıdi...

Ebru Süleyman: Ne programları varıdi?

Münir Curi: Varıdi haber programları, haftada bir varıdi müzik programları, şte eğlence programları, çocuk programları, öyle yapardılar bazen ama o da yok çok, haftada bir olurdi, ştüle. İki saatlık, yarım saatlık bi programlar verildi.

İkinci Kısım

Ebru Süleyman: Siz okula hanci sene başladınız?

Münir Curi: Ben okula 56'sında başlamışım.

Ebru Süleyman: Hanci okula cideydiniz?

Münir Curi: İlk başladım okul, Emin Durak okulu Priştine'de varimiştir, 1. sınıfı Türkçe orda başladım.

Ebru Süleyman: Demek orda da varidi sınıflar Türkçe?

Münir Curi: Varidi bi sınıf Türkçe orda. Ondan sonra içinci sınıfı Meto Bajraktar okuluna atıldık hepimiz, orda Meto Bajraktar'da iki sınıf varidi. İki sınıf Türkçe. 8/5, 8/6.

Ebru Süleyman: Sizin sınıflar?

Münir Curi: İki sınıf Türkçe varidik, hemen hemen 40'er öğrenci varidik, çok öğrenci varidi.

Ebru Süleyman: Bu demek da göçlerden peşin?

Münir Curi: Ha?

Ebru Süleyman: Daha o kadar göç etmeydilar?

Münir Curi: Daha 50-64'üne kadar, se ben 64'ünde ilk okulu bitirdim. İlk okulu 64'te bitirdim ondan sonra orta okul, tek bir Türkçe orta okul varidi, lise {elleriyle gösteriyor}. Ben liseye kaydettim kendimi ama ben çok şey, büle iş severdim, sanat, elektrikle çok uğraşırdım çok. Bana daha interesant onlar gelirdi. E şimdi Türkçe elektrik teknik okullari yok idi, ben da ondan sonra liseye başladım. Bi ilk yarım yılda, burda Priştine'de bir şey açıldı, yani televizyon teknisyeni, bi okul açıldı. Askeriye okulu açmış idi, zanaat. Ben da liseden kaçtım, yari yılda o okula kaydettim kendimi, radyo televizyoncu teknisyeni. Oni...

Ebru Süleyman: E nerden başladı merakınız sizin?

Münir Curi: Ne bilim çocukluktan, bakarçe şey, yani fizigi ben çok severdim okulda da. E fizikte bakardım şimdi, elektrik nasıl akay, nasıl coli buraya, ney {elleriyle gösteriyor}, ben onlarla çok uğraşmış idim, fizikte şeyde. E bana o cirdi içime, zaten başadım ben evde da bişeyler yapardım kendim şeyler, ordan sonra okula televizyon tamircisi için, orta okuli orda bitirdim.

Ebru Süleyman: Hanci senede bu idi?

Münir Curi: 63-64.

Ebru Süleyman: Başladınız?

Münir Curi: 66'da ben bitirdim, 64'ten, 63 mi... bilmeyim, unuttum, valla hatırlayamayım şimdi, diplomalarım vardır evde ama o zamanlarda. E ondan sonra bi dükkan açtım, şimdiki Katedral nerde orda bi dükkanlarımız varımdır. Ben da okuldan sonra bi dükkan, bi arkadaşımle beraber, radyo televizyon tamircisi bi dükkan açtık orda. Tam semaforlar [trafik ışığı] nerde şimdi. Orda varımdır bi barakalar, bi dücanlar, orda açtım ama uzatmadı çok ben askere gittim, 78'de. Askere gittim orda şey. Askerden döndüğümde, askerde da ben aynı büle işlerle uğraşırdım, o görevim varidi banım, radyoları... iletişim. Uçaklarla şey, ben havacılıkta yaptım aşçerligi, Sonbor'da, havacı, iletişim havacılığı. Radyolarla falan şeyler, onlarla o meslege göre, üle beni ayırmış idilar. E askerden döndüğümde işe baktım bişeler, burda bi Energo İvest elektrik fabrikası var idi.

Ebru Süleyman: Nasıl idi adı?

Münir Curi: Energo İvest, elektrik sigortalar yapardı, büle şeyler. Yüksek gerilim sigortaları, bilmem ne sigortalar e ben da oni beğendim, oraya başvurdum. Biraz da torpil, babam Rasim Salih olduğu için {gülümsüyor} oraya kabul oldum. E orda ben işe başladım.

Ebru Süleyman: Nerde idi o?

Münir Curi: O imşitir Obiliç'ten da bi yedi kilometre, Crkvena Vodica bi köy vardır orda. Yani o zamanlar orda termo santral imişti. O binada, ondan sonra fabrika açıldı, ştebu sigortalar şeyler, e ben da orda başladım. İlerledim, ilerledim, bi yönetici olmak için banım da bi yüksek tahsil mecbur idi yolayam. Beni da onlar Mitrovica'da teknik okulu, Yüksek Meslek Okuluna gönderdiler orda. Orda da aynı elektrik şeyde, otomatik makineleri, yani...

Ebru Süleyman: Otomatik makineler üstüne...

Münir Curi: Oni mecbur idi okuyalım, iki sene da orda Yüksek Meslek Okulunu bitirdim. Ondan sonra döndüm fabrikada yönetici hem serviste şef çalışıyordum. Yani makinaların bakımında, bozuklar şey, da üç tane şey vardı yanımda arkadaş onlarla. Ben şef idim onlar da makineleri. Ama şimdi o fabrikalar da yok oldi hepsi bitti.

Ebru Süleyman: O zamanlarda nereden idi işçiler, her yerden mi Kosova'nın?

Münir Curi: Her yerden Kosova'nın, her yerden, her...

Ebru Süleyman: Nasıl idi iş hayatı?

Münir Curi: Ey, çok ey! İş, sabah yedide işe gideceksin, üçte çıkacaksın. Bazan birinci, içinci devre, dönem, devrimler vardı, smenalar [vardıya]. Kalidik üçten onbireka akşamın, otobüs gelirdi alırdı, evlerimize dağıdırdı. Yemegımız orda varidi, mutfak orda vardı fabrikada, yemek vardı herşey vardı. Maaşlar iyiydi, fabrika çok iyi çalışıyordu.

Ebru Süleyman: E ne kadar uzun süre çalıştınız burda?

Münir Curi: Ha?

Ebru Süleyman: Ne kadar çalıştınız fabrikada?

Münir Curi: Ben 38 sene, 69'dan 99'una kadar.

Ebru Süleyman: 99'unda demek...

Münir Curi: 99'da savaş oldu ama savaştan sonra fabrikaya yine döndük. 2003'ünde fabrika özelleştirildi, satıldı. 2003'te biz oradan fabrikada artık kapandı.

Ebru Süleyman: Demek özelleştirdikten sonra esçi işçileri çıkardılar mı işten a?

Münir Curi: Bazılarını çıkardılar, bi parça kaldı, bikaç kişi, bu özelleştiren bu kişiler, onlar devam etti biraz, az, bi kaç sene o aynı işi. Biz kaldık bi 10-15 kişi ama çoğu işten çıktı. Öyle...

Ebru Süleyman: Emekliliğiniz sayılı mı sızın? Bütün o yıllar?

Münir Curi: Evet.

Ebru Süleyman: Sayılı? İsla.

Münir Curi: Emeklilik oldu {gülümsüyor}. 30 sene iş... Çok da çok bile...

Ebru Süleyman: E cenç içez büle kasabada nerelere çıkardınız, napardınız, çimınle çıkardınız?

Münir Curi: Eee o zamanlarda büle kasaba dil idi, çok da küçük idi çok şey, varidi gençlerin Korzo derdilar. Bu şey Sheshi Nena Tereza, orda dolaşırdık. Gençler orda toplanırdık akşama saat yedi vakti, one kadar orda Korza. Buluşurduk orda, otururduk, muhabbet şey. Büle... ama şimdi onlar yok.

Ebru Süleyman: Şimdi yok gari a?

Münir Curi: Yok bişe onlardan.

Ebru Süleyman: E çimler idi arkadaşlarınız, çimlerle otururdunuz?

Münir Curi: Varidi hem Sırplar hem Arnavutlar, o zaman yok idi bu ayrımcılık, çok, hep bir idık Çingeneler da şey da, hepımız. Şimdi Priştine'de üç tane mahalle Çingene mahallesi varimiştir. Sırpların, Arnavutların Çingeneleri hem Türk Çingeneleri. Bu Divan yol, ştebu {elle gösteriyor}...

Ebru Süleyman: Dili ne konuşılar, hanci dili konuşiselar üle mi?

Münir Curi: Evet. Yani Türk Çingeneleri Divan yolunda idi. Sırp Çingeleri, Moravska vardır yukarda park, nerde parkın orda Moravska, onlar Sırp Çingeneleri. A Arnavutlar onlar Lab Cami'nin yukari, Haşgali mahallesi. Yani üç şey varidi. Divan Yol, Türk Çingeneleri, Türkiye'den da colmiş Çingeneler var idi orda.

Ebru Süleyman: Türkçe süleydilar a?

Münir Curi: Türkçe süleydilar, Türkçe okula giderdilar. Banım sınıfımda üç tane Çingene varidi ama Türkçe konuşurdilar. Divan Yol imiştir Türk Çingeneleri. Moravska yukari Sırplar imiştir, Lab Cami'nin üstünde yukarda Pruga'nın üstünde onlar Haşgali, Arnavut Çingeneleri. Arnavutçe konuşurdilar Arnavutçe...

Ebru Süleyman: E hatırlay mısınız siz kasabada haçan başladı bu Korzo hem otaraflari değıssın yeni binalar yapılsın, belçi imişiniz çok ufak sabi ama hatırlay mısınız hiç açan yapıldi yenilikler Priştine'de?

Münir Curi: Hatırlarım şte bu Sirius Hotel ne yapıldi o zaman Bozur idi. Orda bi Cami varimiştir.

Ebru Süleyman: Po. Hatırlay mısınız o camiyi?

Münir Curi: Camiyi hatırlaym. E o Cami yıkıldı orda Hotel yapıldi şte, Lokaç Camisi imiştir. Orda bi, bile bile daha da vardır bi şadırvan orda tiyatronun ününde orda şadırvan ben hatırlarım çok iyi. Eh, Priştine'de çocuk tiyatrosi da varidi. Şimdi nerde Qeveria'nın binası orda imiştir bi yol {eliyle gösteriyor}, orda imiştir çocuk tiyatrosi Boshko Buha çocukların. Hem Sırpça hem Türkçe varimiştir programlar orda. Çocuklar için okuldan ciderdik orda tiyatroya {gülümsüyor}. Çok...

Ebru Süleyman: Demek o yeni bina orda hiç yokidi? Şimdiçi bu Qeveria'nın...

Münir Curi: Yok yok yok. Posta, eski posta ne varimiştir orda, şimdi savaşa yıkıldı, e orda varimiştir bi sokak büle aşariya dogri {elleriye anlatıyor}, çıkardi belediyeye. Orda varimiştir bi sokak çıkardi belediyeye, e orda varimiştir bi tiyatro çocuk tiyatrosu Boshko Buha {gülümsüyor}.

Ebru Süleyman: Oraya ciderdınız?

Münir Curi: Orda çocuklar ciderdik bakardık. Varidi, varimiştir Sarı Çizmeli Kedi bi tiyatro, Maçka u Çizma varimiştir bi tiyatro, rahmetli Hamdi Begoli oynardi o tiyatroda {Gülümüyor}. Orda ciderdik...

Ebru Süleyman: E başka sonra, da ceç ne zaman okudunuz lisede, ondan sonra bu teknik okulunda neler yapaydınız?

Münir Curi: Liseyi braktım ben liseden çıktım, zaanada sevdim, zanaadi devam ettim, ondan sonra Yüksek Meslek okuluna cıttım. Mitrovica'da teknik okulunda, Yüksek Meslek Okulu, ondan sonra yine işe dündüm, çünkü beni iş gönderdi o Yüksek Meslek Okuluna, çünkü yönetici olamazdım olmadan Yüksek Meslek Okulu.

Ebru Süleyman: E ne zaman işlediniz o düçande arkadaşınızle ne dediniz Trişesir'de orda nerdeydi, orası nasydi, orda varidi okul bu Katedral yapılmadan peşin.

Münir Curi: Okul varidi ama biz okulun da şey semaforlar nerde baş, KEK'in yanına orda imiştir bi boşluk büle bi açıklık, o yol yogimiştir üle aşariya, Kosovapole'ye o yol yogimiştir. Varimiştir başka bi yol üteye, Katedrala'nın arkasından ceçerdi, çıkardi düçanler ne yapıldi şimdi orda ne yapıldi bi düçanler şeyler, çıkardi aşari. Orda yogimiştir, orda imiştir düçanler, bizim düçanlerimiz. O vakit

semafor yok idi, yok bişe yogimıştır orda. O semaforlar 70'inde başladı, 70'ten sonra ben asçerden dündüğüm den sonra orası açıldı, yapıldı, yol yapıldı şey, kavşak.

Ebru Süleyman: E eşinizle ne vakit tanıştınız?

Münir Curi: Ha?

Ebru Süleyman: Eşinizle, karınızla ne vakit tanıştınız?

Münir Curi: Karimle işte tanıştık, o da orda işleydi, daktilogro [daktilograf] idi, e onunle orda tanıştık. Orda bi evlenmeye karar verdik {gülümsüyor}.

Ebru Süleyman: Hancı sene evlendiniz?

Münir Curi: 74.

Ebru Süleyman: Nerde? Nerde düğünü yaptınız.

Münir Curi: Düğün yapmadık biz biraz {gülüyor}, da böyle ucuza kaçtık.

Ebru Süleyman: 74'ünde evlendiniz?

Münir Curi: 75'inde kız oldu, Neşe. Ondan sonra da üç çocuk var. Berkant, Bülent, Coşkun.

Ebru Süleyman: Beraber Priştine'de. Priştine'de yaşadınız?

Münir Curi: Priştine'de şte 65, 70 sene Priştine'de. Ben 49, demek şimdi 70 yaşına hemen hemen da birkaç ay 70 yaşım dolay. Şte 70 sene ben Priştine'deyim.

Ebru Süleyman: Hatırlay mısınız dereler haçan idi açık?

Münir Curi: Varimıştır iki tane dere, hem çok iyi dereler imiştir onlar. Eee, Priştevka bide Veluşa deresi bu tiyatrunun arkasından o yol, orda Veluşa geçirdi, Priştevka idi pazarın arkasından ama 70'li yıllarda onlar kapandı. Niçin doldu kasaba türlü millet o zamanlarda, kanalizasyonları dereye bağladılar biraz kasaba koku. E mecbur oldu kapansın o dereler. Üle...

Ebru Süleyman: E siz hiç alıştınız mı babanızdan hancı bi enstruman çalabilirsiniz?

Münir Curi: Ben yok ama torunlar alıştı {gülüyor}. Çocuklar alıştı, ben üle onun gibi usta olamam ama yine bişeyler yapabilirim.

Ebru Süleyman: E nasıl idi üle büyümek, coli miydi sizin eve müzisyenler, ne zaman idiniz sabi yapaydınız mı cümbüşler?

Münir Curi: Ohoo çok! Tavuk Bahçe, Girmi, orda toplanırdılar kasabalılar, müzik yapardılar, yemekler yapıldı orda şey. Üle bi neşeli günler geçirdi orda çok. Tavuk Bahçe, Girmi'da toplanırdılar. O vakit

arabalar yok idi çok arabalar, beycirli arabayla, büyük arabalara toplardık şey saçlar, bilmem tencereler, “Hayde Girmi’ya”, Girmi’da yapardılar yemekler, toplanırdı bitevi kasabalılar orda, cümbüş, müzik, oyunlar. Tavuk Bahçe’de aynı olurdu üle peşinden çok. Burda varımıştır üzüm baglari yokarda...

Ebru Süleyman: Nerde?

Münir Curi: Bu Dragodan’da. Orda da yapardılar toplantılar, baglarda, varımıştır orda bagda müzik yapardılar, oturmaklar, bitevi Priştine’yi büle cürürdük {gülümsüyor}.

Ebru Süleyman: Çok isla, e da başka, buralari da galiba idi bahçelikler evelden dimi?

Münir Curi: Nerde?

Ebru Süleyman: Şte bu, buralari nerdesık şimdi, stadyumun o taraflari.

Münir Curi: E stadyumun o taraflari varımıştır bahçelikler, vaimiştı, o taaflarda varımıştır. Lahanalıklar varımıştır. O taraflarda varımıştır bahçeler. Hem varımıştır Dardania nerde, o tarafta da varımıştır büyük bahçeler.

Ebru Süleyman: E bu bahçeler çimin idi?

Münir Curi: Özerkçilerin, milledin, hüçümetin dil idi onlar, özerkçiler. Bahçeleri varımıştır orda.

Ebru Süleyman: Yeni yılı kutlay miydınız? Yeni yılı?

Münir Curi: Oooh, ne yeni yıllar olurdi, ne yeni yıllar olur! Türkler yapardi Grand’ta, o zaman Bozhur varidi büle büyük restoranlarda, o büle olurdu {elleriyle gösteriyor}. Ne yeni yıllari varımıştır onların eeeh! Bitti onlar hepsi...

Ebru Süleyman: E niçin onlar şimdi azaldi bunlar, bu aktiviteler, bu şeyler? İnsanlar göç ettiler az mi sayıda kaldık yokse?

Münir Curi: Yok şte, Gerçek Dernegi devam edi ama şte... Şimdi hepsi, maddi durum iyi dil bu durumda. Peşinden varidi hepimiz işleydik, zanaatçılar varidi, şeyler varidi çok. Şte şeyde, burda bu {elleriyle gösteriyor} Spomenik nerde, orda varımıştır bi esçi çarşı, esçi çarşı. Orda zanaatçılar varımıştır, hem ciderdi büle {elleriyle anlatıyor} çıkardi, bu Kastriot, Skenderbeg’in oraya çıkardi bi yol büle, orda varidi ipçiler, ip yapardılar, halatlar. Varidi teneçeciler, varidi terziler, çeşmeciler, berberler. Hep türlü türlü zanaatçılar varidi oralarda bi vakit ama orasi 70’li yıllarda bozuldi yapıldi ştebu binalar orda.

Ebru Süleyman: Po. E orasi demek tam Çarşı Camisinin karşısında başlaydi, onun için...

Münir Curi: Çarşı Cami’sinin Spomenik’e dogri orda imiştı bi yol, orda yapardılar velespit şeyleri...

Ebru Süleyman: Velespit yarışlari?

Münir Curi: Velespit yarşlari, motor yarışlari. O yol imiştir Divan Yoli bitevi, Girmi'dan colurdi düz büle merdivenler, merdivenler var ya ordan imiştir yol Divan Yoluna. E orda varimiştir bi düçanler, eşçi bi ufak düçanler zanaatlilar, terizler, plişçiler, türlü türlü zanaatlar varimiştir orda, saatçılar a herşey varimiştir orda.

Ebru Süleyman: Demek bütün kasabanın o zanaat düçanleri orda imiştir?

Münir Curi: Orda imiştir hep, bütün orda zanaatlilar varimiştir. Türli türlü zanaatlar. Şimdi o zanaatlar gari yok.

Ebru Süleyman: Dağılmışlar.

Münir Curi: Yok, yok. O zaman ipler, ipi pazardan almaydık heme cideydık orda ipçide. Bi Çingeneler varidi, ipler yapardılar, halatlar şeyler. Orda ama onlar yok. Berberler varidi, sanatçılar varidi...

Ebru Süleyman: Demek 70'lerde a?

Münir Curi: 70'lerde o vakıt başladı Belediye işte bilmemne binalari yapıldı, o binalar o vakıtlarda yapıldı, Posta yapıldı.

Ebru Süleyman: E ne düşünisiniz siz, mecbur miydi tam Esçi Çarşının yerinde yapılınsın?

Münir Curi: Yok vala mecbur dil idi ama bak şimdi orası biraz Osmanlı mimariyesi imiştir.

Ebru Süleyman: Çarşının orası?

Münir Curi: Çarşılar Osmanlı mimariyesi, e şimdi Osmanlı şeylerini silmek için, onları biraz, biraz varidi şey da milliyetçilik, Türklere karşı. E orasını mecbur idi çeksınlar çi kalmasın nişan, Osmanlı nişanlisi bişe.

Ebru Süleyman: Bu idi demek Yugoslavya'nın mi üle politikası a?

Münir Curi: Yok yok, Kosova bölge politikası. Bölge politikası idi üle. Se Yugoslavya o vakıt, Kosova idi 70'lerde kendi yönetimi. Kendi anayasası varidi, 74 anayasası şeyi, e o zamanlarda garim Yugoslavya bişe.

Ebru Süleyman: E sonra hatırlay mısınız 80'lerde, 81'de mi idi ilç protesto büyük?

Münir Curi: İlç protestolar 81'de.

Ebru Süleyman: Hatırlay mısınız nasıl idi durum büle neler olidi kasabada?

Münir Curi: Ben da o protestolarda üle, rastgele sokaktayken duyduk protestoları. Biraz idi gergin durum. Gergin durum idi. Şimdi bunların istekleri, onların karşı çıkması, Sırların karşı çıkması, Arnavutlar haklı idi ama {ellerini kaldırıyor}, ne şimdi, o zaman tek partili bir Komünist Partisi sistemi. Kosova tanıldı bi kendi anayasası, şey 74 anayasası ile ama Sırlara o uymadı. Çünkü o zaman Kosova

bütün şeyleri eline aldı, yönetimi. Sırpların o kadar burda şeyi yogidi. Veç çi tam resmi ad yogidi, republic ama öyle bir şeyleri var idi.

Ebru Süleyman: Demek üle hayat, yaşam, kararlar şeyler idi daha özgür?

Münir Curi: Daha özgür, daha özgür. Kararlar burda, yani ne Sırp polici ne çimse, burda karar vermeden onlar Kosova'ya giremezdi. Eh şimdi burda mecliste karar verilecek, onlar o zaman. Eh o zamanlardan şte biraz...

Ebru Süleyman: E nasıl idi o zaman hayat büle? Normal?

Münir Curi: Normal bizim için. Bizde yok idi bi ayrımcılık. Ben deym, biz yapardık toplantılar Sırplarla da, şeylerle da. Yapardık bi žurkalar, gençler toplanırdık evlerde...

Ebru Süleyman: Ne vakit başladı ayrılışınlar, toplanmasınlar?

Münir Curi: 81'inden sonra. Yani ilç kalkışmadan, ondan sonra başladı. Korzo bile ayrıldı, Sırplar tarafı, Arnavutlar tarafı Korzo, içi tarafa Korzo ayrıldı. Öyle ki 81'inden sonra başladı kötüye citsin.

Ebru Süleyman: Demek o gruplar ne oturidi beraber ayrıldılar?

Münir Curi: Onlar da ayrıldı, hepsi ayrıldılar. Bi Korzo imiştir, hem Arnavutlar hem Sırplar hem Türkler, hepimiz bir yoldan geçerdik, şey, dolaşırdık... E ondan sonra 81'inden sonra ayrıldılar Sırplar bir tarafa, Türkler, Arnavutlar, Müslimanlar bi tarafa.

Ebru Süleyman: E ondan sonra devam etti ilerledi?

Münir Curi: 89, ikinci şey 89'da, 99, garim Milošević hüküme geldiğinde o biraz da baskı başladı yapsın. İşten attı, evlerden attılar, işten attılar insanları. Çünkü çoğu o şeyi kabul etmedi. Yani Sırp anayasasını kabul etmedi. E Milošević ondan sonra işten attı, yüzlerce kişi işten çıktı. Okulları kapattı, e artık yeter. E ondan sonra başladı savaşlar.

Ebru Süleyman: Savaşta burda mi idiniz?

Münir Curi: Biz Blace'ye çıktık, Blace'den sonra Makedonya'ya, Makedonya'dan Türkiye'ye çıktım. Türkiye'de dayılarım varidi, akrebalarımız varidi, kardeşim varidi orda, orda kaldık, kampta. E 99'unda savaş bitince buraya dündük tekrar. E işte o zamanlarda rahmetli Kadri Rauf, Türkler için çok şey yapmıştır burda. Milletvekili iken o yönetimde, o Türkler için çok, okullar açtırdı, radyolar, dernekler kurdurdi. Üle bi daha geniş şeyler yapmıştır.

Ebru Süleyman: E Türklerin okulları bu 50-51'inde mi açılmış idi, veç varidi o vakit, e sonra nasıl çekildi? Niçin değişti?

Münir Curi: 51'inde. Değişmedi bişe.

Ebru Süleyman: Demek hanci bişey üle ceriye üle bişey yokidi 70'lerde...

Münir Curi: 51'inde ilk okul varidi bide bir tek Türkçe orta okul, lise varidi, başka yogidi. Eh başka yogidi. E biz mecbur idi, ben orta okuli Sırpçe bitirdim. Sırpçe bildiğim için işte zanaata, Mitrovica'da da Yüksek Meslek Okulunu Sırpça bitirdim. Se yogidi, Türkçe yokidi. Bir tek lise Türkçe varidi. E onun için ben liseden kaçtım, çıktım, zanaata çevirdim çendimi ama başarılı idim çok. Sırpçe okuduk, ben Sırpçeyi çok iyi tanardım, çünkü mahallede hep Sırpçılar vardı. Onlar da Türkçe konuşurdular. Onlar beni Sırpça öğretilirdi, ben onlari Türkçe öğretilirdim. Öyle ki alıştık, onlar da çok, burda %90'ı Türkçe konuşurdu, kasabalılar.

Ebru Süleyman: Demek bütün kasabada bilidilar?

Münir Curi: Bütün kasaba Türkçe konuşurdu, kasabali olanlar.

Ebru Süleyman: E ne zaman dündünüz savaştan buraya, ondan sonra nasıl adaptir oldunuz yeniden demek?

Münir Curi: A ne bilem biz, alışık idik artık. Uyuşmuş idik, öyle dündük şimdi ne Allah verdiyse. İşe dündük şte işlerimiz varidi. Bazi işler olmadı, şte banım karim televizyonda çalışırdı, savaştan sonra işe dünemedi. Orkestremiz vardı, orkestre kurulmadı. Bi kaç yerde büle bize karşı oldi ama şte bizim bu vekillerimiz, onlar da hiç bişe, onlar da bişe yapamay. Yapamay da istemey mi ama istesalar yapabiliirdilar, radyo kurulabilirdi çünkü orkestre varidi, komple orkestre var.

Ebru Süleyman: Devam edebilirdi?

Münir Curi: Devam edebilirdi ama bütçe yogimiş bilmemne yogimiş, Arnavutçe orkestre yok, Türkçe orkestre yok, Türkçe de yok. Olur mi üle? Ama bu bizim ben suçü bizim bakana, KDTP bakanına ataym. O...

Ebru Süleyman: Yeterince çalışmamışlar a?

Münir Curi: O görevini yapmay. O görevini bitirmey.

Ebru Süleyman: Şimdi emeklisiniz?

Münir Curi: Emekli.

Ebru Süleyman: Evde, ailenizle.

Münir Curi: Evde, beş tane. Aileyle orda evde {gülümsüyor}. Çikaym gezeym dolaşım biraz. Çikaym çarşıya, çarşıda bir arkadaş bulamaym. Bir saat bütün çarşıyı dolaşırım, bir tanıdık, Priştine'li yani yok. Hepsi mi göç etti, hepsi mi çıktı bi yerlere. Yani hayat... yok az çok az, bir kişi görürsem ya görmem haftada. Yok... Belli bir yerlerimiz yok o kadar.

Ebru Süleyman: Ben bilmeym başka ne soram, isterseniz hanci bişey da devam edesiniz, anlatasınız?

Münir Curi: Yok bişe ben da bilmeym garim. Yazarlardan burda sormiş idin üle mi?

Ebru Süleyman: Po, varise, tanarseniz. Ya da belçi diverebilirsiniz hanci adet ne cene ştebüle varimiş da peşinden ama şimdi yok.

Münir Curi: Bizim yazarlarımız varidi, edebiyatçılar. Sürreya Yusuf, Profesor Doktor Sürreya Yusuf edebiyatçı, yazar. Sonra var Hasan Mercan yazarlardan, Kosova'da. A Makedonya'da varimiştir Şükrü Ramo, bu Necati Zekeriya, onların kitaplarını biz okurduk, onların şeylerini okurduk. A Kosovadan Sürreya Yusuf rahmetli, Enver Baki var. Naim Şaban varimiştir rahmetli, o da yazarlardan. Onların kitaplarını okurduk. Başka çim varidi da, nerde yazmış idim burda ama... Naim Şaban, Hasan Mercan, bunlar Fahri Kaya, Makedonya'da yazarlarımız. Bunlar, Necati Zekeriya, Şükrü Ramo, onlar Makedon ama Türk yazarları. Bi sorum da varidi burda okudum oni. Kasabali ne anlama geliyor?

Ebru Süleyman: Ne anlama coli sizce?

Münir Curi: Sence ne anlama geliyor kasabali bilir misin?

Ebru Süleyman: Herçez için belçi başka. Sizin için nasıl anlama coli?

Münir Curi: Kasabali dedin mi demek bir medeniyet var. Daha medeniyetli daha sosyete, yani köylüden daha yüksek. Daha tahsilli daha medeniyetli. Kasabali dedin mi demek çi daha medeniyetli daha tahsilli daha sosyete.

Ebru Süleyman: Po, biraz daha elit demek. E niçin büle, demek çi eğitimleri mi var gelenek mi?

Münir Curi: Bak şimdi, burada şey Osmanlı devleti iken resmi dil Türkçe idi. Öyle ki medeniyeti de ordan alınmıştır. Medeniyeti de Osmanlı devletinden Sırp da, kasabada her bir kasabali, Sırp ta Arnavut ta Türkçe konuşurdu. Demek medeniyetli daha şey, onlara öyle.

Ebru Süleyman: E şimdi artık öyle dil. Şimdi artık bu değişiklik...

Münir Curi: E şimdi resmi dil Arnavutçe oldi, şimdi Arnavutçe daha çok kullanacak. Var Sırpçe diller da ama resmi olarak.

Ebru Süleyman: E o insanlar biz ne deysık kasabali onlar şimdi ne durumda?

Münir Curi: Po var onlar da Türkçe kullananlar. Varimiştir Arnavutlugun bi tarihçi Osi, Osi... unuttum adını. Amerika'da doktorayı tarih bitirmiş, dey ben kasabaya gelince, bakam kasabali midir, köylü midir ben ona bir şey sorarım yalnız, "Türkçe bilir misin?" derse bilmem o kasabali dil. Tarihçi Amerika'da Osi, Osi Arnavutlugun tarihçisi. Dey ben kasabaya geldiğimde, bakam kasabali midir dil midir, ben ona bir soru sorarım "Türkçe konuşur musun?" derse yok, demek o köyli kasabali olamaz. Se her kasabali Türkçeyi bilirdi. Daha medeniyetli daha...

Ebru Süleyman: Demek ne cüsteri çi eşçiden beri burdaymış.

Münir Curi: Evet, da eşçiden beri burda, kasabali. O vakit resmi dil Türkçe imiş Osmanlı zamanında öyle ki 1912'lere kadar Osmanlı devleti burası imiş. Resmi dil da Türkçe imiş.

Ebru Süleyman: Başka var mı hancı bişey ne anlatmak isterdınız?

Münir Curi: Banım yok, şte bu kadar.

Ebru Süleyman: Yok ise o zaman teşekkür çok size vaktiniz için.

Münir Curi: Yok kızım hayt, vallayı sanın için se...